

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

Klasa: 310-02/14-01/366
Urbroj: 311-01/14-08
Zagreb, 21. studenoga 2014.

Na temelju članka 11. stavka 2. točke 4. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) i članka 30. točke 26. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13) Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 24. sjednici Upravnog vijeća održanoj 21. studenoga 2014. donijela sljedeću

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta

1. Daje se prethodna suglasnost na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta kojeg je energetske subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb dostavio Hrvatskoj energetske regulatorne agencije dopisom broj i znak 36-3812/14-KMK, od 10. studenoga 2014.
2. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatski operator prijenosnog sustava (u daljnjem tekstu: HOPS) je dopisom broj: 36-3812/14-KMK od 10. studenoga 2014., kojeg je Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: HERA) zaprimila 13. studenoga 2014., dostavio Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta (u daljnjem tekstu: Prijedlog Pravilnika). Navedenim Prijedlogom Pravilnika se mijenja postojeći Pravilnik o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta od 10. studenoga 2009. godine, 26. studenoga 2010. godine, 10. prosinca 2010. godine, 23. studenoga 2011. godine, 20. srpnja 2012. godine, 22. studenog 2012. godine, 13. studenoga 2013. godine i 7. studenog 2014. godine.

HERA-i su dostavljeni i prilozi Prijedloga Pravilnika koji predstavljaju pravila za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta na pojedinim granicama:

- Pravila za koordinirane dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta na mađarsko – hrvatskoj i slovensko – hrvatskoj granici za 2014. i 2015. godinu (*engl. Rules for Coordinated Auction of Transmission Capacity on the HU-HR and SI-HR Border for 2014 and 2015*);
- Pravila za zajedničke unutarodnevnne dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta između regulacijskih područja ELES, d.o.o. i Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. (*engl. Intraday Capacity Access Rules between the control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“) and ELES, d.o.o.*);
- Pravila za zajedničku godišnju i zajedničke mjesečne dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (*engl. Yearly and Monthly Auction Rules on Croatia – Serbia Interconnection Capacity for 2015 between the control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. and JP Elektromreža Srbije*);
- Pravila za zajedničke dnevne dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (*engl. Daily Auction Rules for the allocation of transmission capacities at the border of control areas of JP Elektromreža Srbije („EMS“) and Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“)*);
- Pravila za zajedničke unutarodnevnne dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (*engl. Rules for the allocation of the Interconnection Intraday Capacity at the border of control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“) and JP Elektromreža Srbije („EMS“) for 2015*);
- Pravila za dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu u Uredu za koordinirane dražbe jugoistočne Europe (*engl. Auction Rules for Capacity Allocation in SEE CAO*);
- Pravila za zajedničke unutarodnevnne dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini (*engl. Rules for the allocation of the Interconnection Intraday Capacity at the border of control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (hereinafter referred to as „HOPS“) and Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (hereinafter referred to as „NOSBIH“) for 2015*);
- Pravila za zajedničku godišnju i zajedničke mjesečne dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2014. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (na snazi do 31.12.2014.) (*engl. Yearly and Monthly Auction Rules on Croatia – Serbia Interconnection Capacity for 2014. Between the control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“) and JP Elektromreža Srbije („EMS“) (valid until 31.12.2014.)*);
- Pravila za zajedničke dnevne dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2014. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (na snazi do 31.12.2014.) (*engl. Daily Auction Rules for the allocation of transmission capacities at the border of control areas of JP*

Elektromreža Srbije („EMS“) and Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“) (valid until 31.12.2014.);

- Pravila za zajedničke unutardnevne dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2014. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i JP ELEKTROMREŽA SRBIJE (na snazi do 31.12.2014.) (*engl. Rules for the allocation of the Interconnection Intraday Capacity at the border of control areas of Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. („HOPS“) and JP Elektromreža Srbije („EMS“) for 2014) (valid until 31.12.2014.)*).

U skladu s člankom 30. točkom 26. Zakona o tržištu električne energije ("Narodne novine", broj 22/13) HOPS je dužan donijeti, uz mišljenje operatora tržišta električne energije i uz prethodnu suglasnost HERA-e, a u koordinaciji sa susjednim operatorima prijenosnih sustava te na razini jedne ili više regija za prekograničnu razmjenu električne energije, pravila o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta, utemeljena na tržišnim načelima te ih na primjeren način javno objaviti.

Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. (u daljnjem tekstu: HROTE) je 10. studenoga 2014. poslao dopis kojim iskazuje svoju suglasnost s prijedlogom Pravila.

Člankom 11. stavkom 2. točkom 4. i 5. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12) navedeni su poslovi HERA-e, koji između ostaloga obuhvaćaju i davanje suglasnosti na opće akte vezane za prekogranično trgovanje, upravljanje zagušenjima i dodjelu kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima te predlaganje pokretanja postupka za izmjenu tih pravila i nadzor prekograničnog trgovanja, upravljanja zagušenjima i dodjele kapaciteta na prekograničnim prijenosnim vodovima.

Člankom 15. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se u prekograničnim pitanjima HERA savjetuje i usko surađuje s drugim nacionalnim regulatornim agencijama i Agencijom za suradnju energetske regulatora (ACER). U istom članku HERA-i se propisuje obveza suradnje s drugim nacionalnim regulatornim agencijama u cilju poticanja stvaranja operativnih aranžmana koji omogućuju optimalno upravljanje mrežom, promicanje zajedničkih burzi električne energije, dodjele prekograničnog kapaciteta, osiguravanja primjerenog prekograničnog kapaciteta u regiji i među regijama te koordinaciju razvoja pravila za upravljanje zagušenjem.

Nadzor postupka i davanje suglasnosti na postupak dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta (dalje: PPK) jedna je od dužnosti regulatora definirana europskim zakonodavstvom, a posebno Uredbom (EZ) 714/2009 i pripadajućim Smjernicama o upravljanju zagušenjima (u daljnjem tekstu: Uredba i Smjernice). U navedenim propisima definirani su minimalni zahtjevi te daljnji smjer razvoja dodjele PPK-a.

Prijedlogom Pravilnika predlažu se sljedeće izmjene i dopune:

- U članku 43. stavak 1. podstavak 3. na način da se za provedene dnevne i unutardnevne dražbe izdaje jedan račun u kalendarskom mjesecu, umjesto dosadašnjeg režima kada su se izdavala dva računa ukoliko su ukupni troškovi dodjele PPK-a za polovicu kalendarskog mjeseca prelazili 500,00 kuna;
- U članku 45. na način da se iznos instrumenta osiguranja plaćanja smanjuje s 350.000,00 kuna na 150.000,00 kuna;
- U članku 56. na način da se mijenjaju prilozi u važećem Pravilniku o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta pri čemu su se dodala nova pravila koja će se primjenjivati na svim granicama u 2015. godini, a izostavila pravila koja su se primjenjivala u 2013. godini.

Dodjela PPK-a na pojedinim granicama u 2015. godini će se odvijati sukladno različitim režimima dodjele PPK-a tj. pravilima za dodjelu PPK-a:

- Na granici sa Slovenijom dodjelu PPK-a putem godišnjih, mjesečnih i dnevnih dražbi će dodjeljivati koordinirani dražbeni ured Central-East Europe Central Allocation Office GmbH (u daljnjem tekstu: CEE CAO), dok će unutarodnevnju dodjelu u oba smjera vršiti slovenski operator prijenosnog sustava ELES;
- Na granici s Mađarskom dodjelu PPK-a putem godišnjih, mjesečnih i dnevnih dražbi će dodjeljivati koordinirani dražbeni ured CEE CAO;
- Na granici sa Srbijom dodjelu PPK-a putem godišnjih i mjesečnih dražbi će dodjeljivati HOPS, dok će dnevne dražbe i unutarodnevnju dodjele PPK-a vršiti operator prijenosnog sustava iz Srbije EMS;
- Na granici s Bosnom i Hercegovinom dodjelu PPK-a putem godišnjih, mjesečnih i dnevnih dražbi će dodjeljivati koordinirani dražbeni ured Coordinated Auction Office in South East Europe Limited Liability Company (u daljnjem tekstu: SEE CAO), dok će unutarodnevnju dodjelu u oba smjera vršiti HOPS.

Na granici sa Slovenijom dodjela PPK-a dodijeljenih na godišnjoj, mjesečnim i dnevnim dražbama će se održavati u 2015. godini od strane CEE CAO-a, koristeći identična pravila kao i u 2014. godini. U smislu sadržaja pravila, pravila za dodjelu PPK-a putem CEE CAO-a u 2015. su proširena kalendarom dražbi koje će se održavati u 2015. godini, dok su pravila za zajedničke unutarodnevnju dodjele PPK-a ostala identična.

Na granici s Mađarskom dodjela PPK-a dodijeljenih na godišnjoj, mjesečnim i dnevnim dražbama će se odvijati u 2015. godini od strane CEE CAO-a koristeći identična pravila kao i u 2014. godini. U smislu sadržaja pravila, pravila za dodjelu PPK-a putem CEE CAO-a u 2015. su proširena kalendarom dražbi koje će se održati u 2015. godini, dok se unutarodnevnju dodjela PPK-a neće odvijati ni u 2015. godini. Ipak, HOPS smatra da će unutarodnevnju dodjela započeti u drugome kvartalu 2015. godine.

Na granici sa Srbijom dodjela PPK-a dodijeljenih na godišnjoj, mjesečnim i dnevnim dražbama te unutarodnevnju dodjelama će se odvijati u 2015. godini na identičan način kao i u 2014. godini. U smislu sadržaja pravila za zajedničku godišnju i zajedničke mjesečne dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta u 2015. godini, jedina značajna promjena je smanjenje instrumenta osiguranja plaćanja dodijeljenog PPK-a s dosadašnjih 350.00,00 kuna na 150.000,00 kuna uz mogućnost izdavanja i uplate instrumenta osiguranja u eurima. Neće biti značajnih promjena u pravilima o dodjeli PPK-a koji će se dodjeljivati na dnevnim dražbama i unutarodnevnju dodjelama.

Na granici s Bosnom i Hercegovinom će se dogoditi najveće promjene s obzirom na dodjelu PPK-a u proteklim godinama. Naime, dodjela PPK-a na godišnjoj, mjesečnim i dnevnim dražbama će se odvijati u 2015. godini od strane SEE CAO-a. HERA je dana 29. listopada 2014. dala prethodnu suglasnost na Pravilnik o dopunama pravilnika o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta koji je dopunjen prilogom 8. koji predstavlja Pravila za dražbe za dodjelu prekograničnih prijenosnih kapaciteta u Uredu za koordinirane dražbe jugoistočne Europe (SEE CAO). Unutarodnevnju dodjelu zajedničkog PPK-a u oba smjera će obavljati HOPS u skladu s Pravilima za zajedničke unutarodnevnju dodjele prekograničnih prijenosnih kapaciteta za 2015. godinu između regulacijskih područja Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. i Nezavisnog operatora sistema u Bosni i Hercegovini.

Glavne značajke procesa unutarodnevnju dodjele i korištenja PPK-a na granici s Bosnom i Hercegovinom su:

- Unutarodnevnju dodjelu PPK-a za oba smjera provodi HOPS kao dražbeni ured;

- Na unutardnevnoj dodjeli se nudi satni proizvod na principu „tko prvi dođe prvi je uslužen“ (*engl. first come first serve*);
- Zahtjev za dodjelu kapaciteta može sadržavati samo jednu količinu kapaciteta (MW) za jedan ili više sati tijekom jednog dana;
- Dodijeljeni kapacitet se ne naplaćuje tržišnim sudionicima;
- Ukupna raspoloživa količina PPK-a za svaki pojedini sat tokom dana se računa na način da se od mjesečne vrijednosti mrežnog prijenosnog kapaciteta (*engl. Net Transfer Capacity – NTC*) za određeni mjesec oduzmu potvrđeni planovi korištenja kapaciteta dodijeljenog na godišnjoj, mjesečnoj ili dnevnoj dražbi, a uvećaju za veličinu koja odgovara nominacijama za korištenje kapaciteta u suprotnom smjeru što čini efekt netiranja (*engl. netting effect*);
- Unutardnevna dodjela, za oba smjera, temelji se na mehanizmu kontinuirane trgovine (*engl. continuous trading mechanism*);
- Zahtjev za dodjelu PPK-a za dan D se podnosi HOPS-u putem dražbenog portala počevši od 18:00 sati na dan D-1, ali najkasnije 90 minuta prije početka prvog sata na koji se unutardnevna prekogranična transakcija odnosi;
- Sudionik kojemu je dodijeljen kapacitet zajedno s pridruženim prekograničnim partnerom imaju obvezu korištenje ukupnog dodijeljenog kapaciteta;
- U slučaju ograničenja PPK-a, operatori prijenosnih sustava će umanjiti dodijeljeni unutardnevni kapacitet pri čemu nositelj prava na kapacitet nema pravo ni na kakvu financijsku kompenzaciju vezanu za dodijeljeni unutardnevni kapacitet;
- Kako bi tržišni sudionik mogao sudjelovati u postupku unutardnevne dodjele i korištenja PPK-a mora zadovoljiti sljedeće uvjete:
  - Na strani HOPS-a: sudionik mora biti subjekt odgovoran za odstupanje, odnosno imati sklopljen sporazum o reguliranju međusobnih odnosa sa HROTE-om;
  - Na strani NOSBIH-a: sudionik mora sklopiti sve potrebne ugovore s NOSBIH-om.
- Nominacija unutardnevnih programa kroz postojeće sustave planova prekogranične razmjene električne energije oba operatora prijenosnog sustava se mora izvršiti barem 60 minuta prije početka prvog sata za koji se nominiraju unutardnevni programi.

Činjenica da će u 2015. godini SEE CAO obavljati godišnje, mjesečne i dnevne dražbe, a HOPS unutardnevnu dodjelu ukupnog PPK-a na granici između Hrvatske i Bosne i Hercegovine predstavlja značajan iskorak u razvoju režima tržišne dodjele PPK-a.

Sva pravila na pojedinim granicama su usklađena s Uredbom i pratećim Smjernicama.

U narednom razdoblju HOPS treba u suradnji s mađarskim operatorom prijenosnog sustava uspostaviti unutardnevnu dodjelu zajedničkog PPK-a.

Kako su poslovni odnosi za dodjelu PPK-a i upravljanje zagušenjima između HOPS-a i susjednih operatora prijenosnog sustava regulirani međusobnim sporazumima o upravljanju zagušenjima, a između HOPS-a i koordinacijskih dražbenih ureda sporazumima o pružanju usluga, HERA-i je potrebno, kada budu potpisani, dostaviti navedene dokumente.

Slijedom navedenoga HERA daje prethodnu suglasnost na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta, kako je odlučeno u točki 1. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing.